

автор | М. Колесник,
керівник аналітичного
департаменту Консал-
тингової Агенції ААА

Світовий ринок молока і молокопродуктів за вересень 2014 р.

У вересні зафіксовано чергове зниження індексу продовольчих цін ФАО ООН. Загальний індекс продовольчих цін ФАО становив 191,5 пункта, показавши просідання щодо серпня на 2,6%, або на 5,2 пункта. Порівняно з аналогічним показником вересня 2013 року цьогорічний індекс цін на продовольчі товари виявився нижчим на 12,2 пункта, або 6,0% відповідно. Такий ведмежий тренд спостерігається уже шість місяців поспіль. У результаті поточне значення стало мінімальним з серпня 2010 року. Також зафіксовано найтриваліший період падіння з кінця 90-х років ХХ сторіччя. Саме ринок молочної продукції є однією з найбільш суттєво просілих товарних груп. Слід зазначити, що провідним чинником, який тиснув на сировинні ринки, є зміцнення курсу американського долара.

Індекс цін на молочну продукцію за підсумками вересня становив 187,8 пункта, що на 6,5% (13 пунктів) нижче серпневого показника та на 24,9% (62,4 пункта) менше за показник аналогічного періоду минулого року. Знизилась котирування всіх видів молочної продукції, що охоплюються цим індексом, особливо знежиреного сухого молока. Тривале цінове просідання зумовлене наявністю надлишкових експортних запасів, насамперед в Океанії. Додатковий тиск молочної ціни відчули від запровадження санкцій щодо Росії від країн Європейського Союзу. Так, зниження виробництва сирів

у країнах ЄС через скорочення їх поставок до Росії стало першопричиною зростання виробництва вершкового масла та знежиреного сухого молока. Як наслідок, ціни на сухе знежирене молоко стрімко пішли вниз та стимулювали приріст виробництва сухого незбираного молока. Такі коливання стали наслідком намагання товаровиробників збалансувати ринки, коригуючи обсяги власного виробництва з метою збільшення його рентабельності.

Вершкове масло

Протягом вересня ціни на вершкове масло знизилась суттєво. Особливо це відчувається в Австралії та Океанії, де на загальний ціновий тренд також впливає збільшення виробництва сирого молока під тиском сезонного фактору. Водночас досить високий внутрішній попит в Австралії частково обмежує пропозицію продукції з цієї країни, тоді як поставки з Нової Зеландії легкодоступні. Покупці шукають довгострокові контракти, натомість продавці виявляють обережність, намагаючись спочатку покрити виключно поточний попит у зв'язку із розширенням експорту до США. Також відчувається активний інтерес з боку покупців з Близького Сходу. В підсумку цінове зниження протягом місяця становило 11,29% в доларовому еквіваленті, а щодо аналогічного періоду минулого року — 24,68% відповідно. В перерахунку на євро середня ціна на вершкове масло в Океанії у вересні поточного року становила 2336 €/т проти 2535 €/т у серпні.

Як зазначалося вище, внаслідок скорочення виробництва твердих сирів європейські молочні компанії наростили виробництво вершкового масла, що і стало одним з факторів ведмежих настроїв на цьому ринку. Товаровиробники знизили ціни, аби стимулювати експорт, водночас покупці готові чекати подальшого цінового зниження і закуповують обсяги, достатні лише для покриття нагальних потреб. Слід зауважити, що у другій половині вересня відпускні ціни показали незначну корекцію за підтримки сезонного фактору. Аналітики вважають, що існує висока ймовірність, що європейські ціни на вершкове масло досягли у вересні свого дна і тепер повільно, але рухатимуться вгору. Це стимулюватиме більш високу активність покупців, яким треба встигнути укласти довгі контракти на зростаючому ринку. Водночас за підсумками вересня середня ціна на масло в країнах ЄС, зокрема в Німеччині (Deutsche Markenbutter), впала в перерахунку на долар на 8,73% щодо серпня поточного року і на 31,62% порівняно з вереснем 2013 року. В євровому еквіваленті цінове падіння становить 5,8% до показника 3038 €/т відповідно. Зазначимо, що Європейська комісія по сільському господарству розширила програму профілактики і відновлення складської програми PSA, аби допомогти пом'якшити вплив падіння цін на молочну промисловість та зменшити дестабілізацію ринку. У Сполучених Штатах зберігаються рекордно високі ціни на вершкове

масло. У вересні покупці уклали контракти на поставки в четвертому кварталі поточного року. Торгівля активна, водночас темпи виробництва залишаються стабільними, а суттєва різниця зі світовими цінами збільшує зацікавленість в імпортних поставках молочного жиру до США. Зазначимо, що рівень запасів вершкового масла в США протягом серпня знову скоротився. Так, порівняно з серпнем минулого року поточний показник є меншим на 37,43%. У підсумку ціна на масло Butter (Grade AA) на Чикаго у вересні зросла на 14,6%, а щодо вересня минулого року цінове зростання сягнуло 93,74% відповідно. У перерахунку на євро місячний приріст становив 18,43%, і середня ціна склала 5116 €/т вершкового масла.

Сухе молоко (SMP і WMP)

Як зазначалося вище, внаслідок скорочення виробництва твердих сирів європейські молочні компанії наростили виробництво вершкового масла, що і стало одним з факторів ведмежих настроїв на цьому ринку. Товаровиробники знизили ціни, аби стимулювати експорт, водночас покупці готові чекати подальшого цінового зниження і закупають обсяги, достатні лише для покриття нагальних потреб. Слід зауважити, що у другій половині вересня відпускні ціни показали незначну корекцію за підтримки сезонного фактору. Аналітики вважають, що існує висока ймовірність, що європейські ціни на вершкове масло досягли у вересні свого дна і тепер повійдуть, але рухатимуться вгору. Це стимулюватиме більш високу активність покупців, яким треба встигнути укласти довгі контракти на зростаючому ринку. Водночас за підсумками вересня середня ціна на масло в країнах ЄС, зокрема в Німеччині (Deutsche Markenbutter), впала в перерахунку на долар на 8,73% щодо серпня поточного року

і на 31,62% порівняно з вереснем 2013 року. В євровому еквіваленті цінове падіння становить 5,8% до показника 3038 €/т відповідно. Зазначимо, що Європейська комісія по сільському господарству розширила програму профілактики і відновлення складської програми PSA, аби допомогти пом'якшити вплив падіння цін на молочну промисловість та зменшити дестабілізацію ринку.

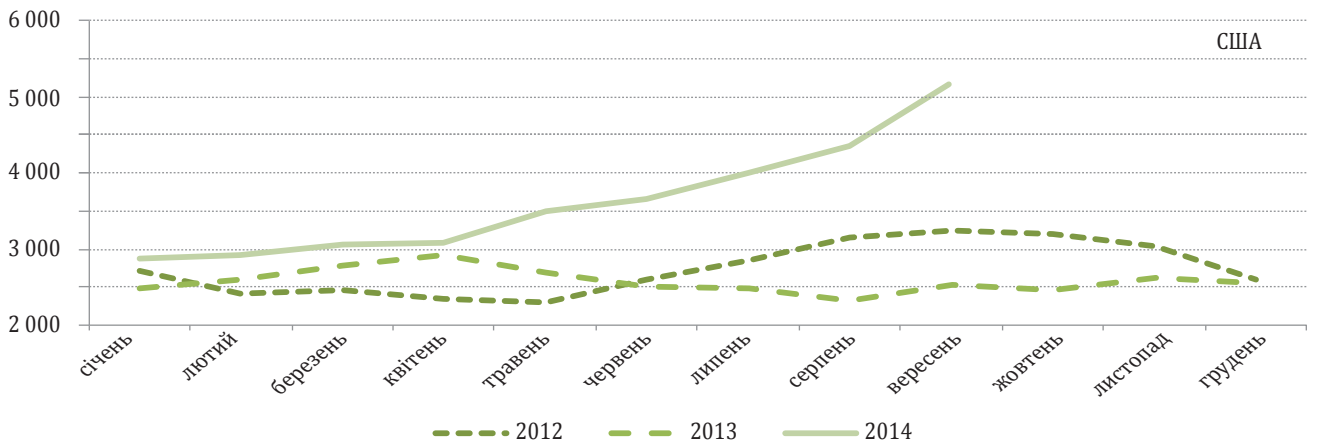
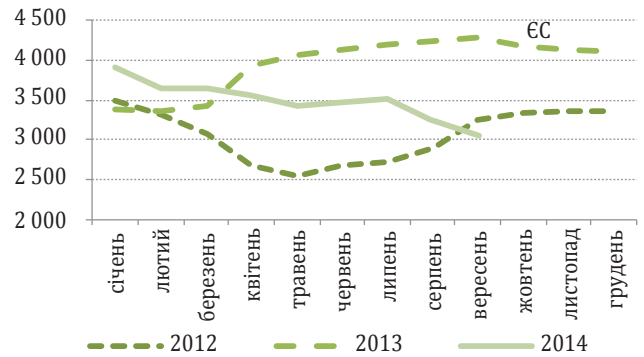
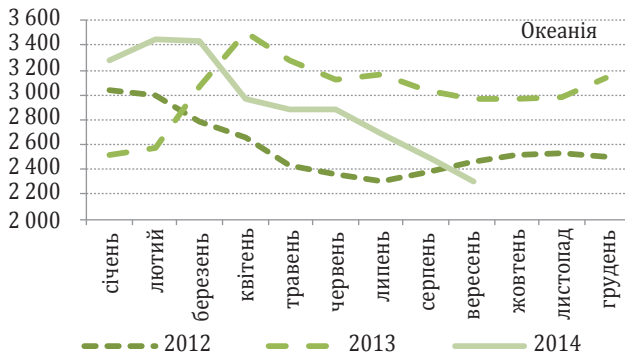
У Сполучених Штатах зберігаються рекордно високі ціни на вершкове масло. У вересні покупці уклали контракти на поставки в четвертому кварталі поточного року. Торгівля активна, водночас темпи виробництва залишаються стабільними, а суттєва різниця зі світовими цінами збільшує зацікавленість в імпортних поставках молочного жиру до США. Зазначимо, що рівень запасів вершкового масла в США протягом серпня знову скоротився. Так, порівняно з серпнем минулого року поточний показник є меншим на 37,43%. У підсумку ціна на масло Butter (Grade AA) на Чикаго у вересні зросла на 14,6%, а щодо вересня минулого року цінове зростання сягнуло 93,74% відповідно. У перерахунку на євро місячний приріст становив 18,43%, і середня ціна склала 5116 €/т вершкового масла.

Сухе знежирене молоко в США подешевшало протягом вересня на 14,09% порівняно з серпневими показниками і на 20,43% порівняно з вереснем минулого року. В перерахунку на євро середня ціна на SMP в США знизилась на 11,2% до позначки 2476 €/т. На ринку сухого незбираного молока падіння становило 4,4% протягом вересня і 1,2% за підсумками року. У країнах ЄС ціни на сухе молоко стрімко падають під тиском приросту виробництва. Так, намагання товаровиробників збільшити свою рентабельність за рахунок переорієнтації на випуск інших товарів замість скорочених

твердих сирів призвело до ще більших втрат. Багато аналітиків і трейдерів вважали, якщо буде перетнуто психологічну межу в 2000 €/т, то ціни зупиняться, а урядовці розпочнуть активну закупівлю для зняття напруги на ринку. У вересні цей психологічний бар'єр було подолано нижньою межею цінового діапазону, натомість падіння не припинилось. Гранична ціна сухого незбираного молока для початку інтервенційних закупівель становить 1690 €/т, тому чиновники активних дій не розпочинали. Отож вереснева ціна в Німеччині на SMP знизилась у доларовому еквіваленті на 18,64%, а в євро — на 16,0% до позначки у 2139 €/т. Слід зазначити, що ціна на сухе незбиране молоко (WMP) знизилась протягом вересня на 13,91% — до 2506 €/т, що на 33,4% менше за ціну липня минулого року. В доларовому еквіваленті місячне зниження становило 18,64% відповідно. На сьогодні виробництво сухого незбираного молока в країнах ЄС обмежується виключно покриттям поточних замовлень, аби не обвалити ринок ще більше. Виробництво сирого молока в більшій частині Західної Європи продовжує сезонно знижуватись. Слід зазначити, що зниження вартості кормів частково компенсує втрати аграріям від падіння закупівельних цін на молоко. Низькі ціни в Океанії на тлі високих цін у США частково урівноважують ринки. Водночас збільшення виробництва в південній півкулі та сприятливі погодні умови в регіоні й надалі чинитимуть тиск на світові молочні ринки. Україна також змушена була, як і європейські товаровиробники, сконцентруватись на виробництві сухого молока та вершкового масла, через фактично припинення експорту власних твердих сирів до Росії. Тому тенденції, притаманні європейському ринку, віддзеркалюють також ситуацію в українському молочному секторі. ©

Вершкове масло, €/т

Сухе молоко (SMP і WMP), €/т

